

Tudományos emlékülés a Biológiai Központban

Az MTA Biokémiai és Genetikai Intézetének 25 éves fennállása alkalmából tudományos emlékülést rendezett tegnap, hétfőn a Szegedi Biológiai Központban. Az ülést megjelent **Török József**, a városi pártbizottság első titkára, **dr. Petri Gábor**, az orvostudományi egyetem rektora, **dr. Láng István**, az MTA főtitkárhelyettese és **dr. Birák Mária**, a városi tanács elnökhelyettese is.

Dr. Straub F. Brunó főigazgató köszöntötte a megjelenteket, majd megnyitó beszédében ismertette az intézetek történetét. **Teplán István**, az Akadémia természet-tudományi II. főosztályának vezetője vázolta a hazai kutatóbázis fejlődését, valamint a biokémiai és genetikai intézetek szerepét a felszabadulástól napjainkig. A kima-

gáló munkát végző kutatóknak Láng István, az Akadémia főtitkárhelyettese ki-tüntetéseket nyújtott át: **dr. Keleti Tamás**, a kémiai tudományok doktora, a Szegedi Biológiai Központ biokémiai intézete enzimológiai részlegének igazgatóhelyettese a Munka Érdemrend arany, **dr. Sik Tibor**, a biológiai tudományok kandidátusa, a Szegedi Biológiai Központ genetikai intézete igazgatóhelyettese a Munka Érdemrend ezüst fokozatát vette át. Az Akadémia Kiváló Dolgozója kitüntető jelvényt **Barkóczy József**, **Stanczl Károlyné** és **Tóth Ervinné** kapta lelkiismeretes munkájáért, további hat dolgozó pedig főtitkári jutalomban részesült.

Ezután **Török József** Szeged vezetőtestületi nevében köszöntötte a jubiláló intéze-

tek dolgozóit, a kitüntetetteket. Elmondta, hogy a fejmé-resek alapján elégedett lehet a város a Biológiai Központ tevékenységével, és továbbra is igényt tart arra, hogy az ott dolgozók bekapcsolódjanak Szeged szellemi életébe. Végetül hangsúlyozta annak jelentőségét, hogy a jubileum egybeesik az Októberi Szocialista Forradalom évfordulójával is.

Az emlékülés második részében dr. Keleti Tamás, az enzimológiai részleg igazgatóhelyettese, **dr. Daniel Lajos** tudományos főmunkatárs, **dr. Sik Tibor**, a genetikai intézet igazgatóhelyettese, **dr. Vida Gábor**, az ELTE genetikai tanszékének vezetője, valamint **dr. Alföldi Lajos**, a genetikai intézet igazgatója tartott tudományos előadást.

Kitüntetések, előléptetések

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 58. évfordulója alkalmából kitüntetési, előléptetési ünnepséget rendeztek hétfőn, tegnap a Magyar Néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében. Részt vett az ünnepségen **Borbándi János**, a Minisztertanács elnökhelyettese, **Rácz Sándor**, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője, **Czinege Lajos** vezéreredes, honvédelmi miniszter, **J. A. Naumenko** vezéreredes, a Varsói Szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, valamint a társfegyveres testület számos parancsnoka.

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa — politikai és szakmai felkészültségük, valamint a hadsereg fejlesztésében, harcckészültsége növelésében huzamosabb időn át kifejtett kiemelkedő tevékenységük elismeréséül — vezérőrnaggyá nevezte ki **dr. Mátyás Miklós** alezredest, **Farkas Gábor** ezredest, **Nárai István** ezredest és **Varga László** mérnökezt.

Négyen részesültek a Vörös Csillag Érdemrend kitüntetésében. A honvédelmi miniszter parancsára 21 alezredest ezredessé léptettek elő, 18-an kapták meg a Kiváló Szolgálatért Érdemrendet, 14-en a Haza Szolgálatáért Érdemrend arany, ezüst, illetve bronz fokozatát. 6-an pedig a Honvédelmi Érdeméremet.

A kitüntetéseket **Czinege Lajos** vezéreredes adta át. A kitüntetésben, előléptetésben részesültek az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány nevében **Borbándi János** köszöntötte. (MTI)

Fejlesztő központ a Bakony Művekben

A Kohó- és Gépipari Minisztérium támogatásával új kutató és fejlesztő bázist hoztak létre a veszprémi Bakony Műveknél. A kétszintes épületben elhelyezett műszerek és a kutató apparátus elsősorban a vállalatnál gyártott Zsiguli- és Polski FIAT alkatrészek továbbfejlesztésén fáradozik majd. Emellett sok elektronikus fejlesztő kísérlet is végez.

A bázis kialakításának hátrideje a jövő év vége. Ezzel szemben az épület már áll és a kutatók — ha még nem is teljes létszámmal — megkezdtek a fontos munkát. A legfontosabb műszerek már megérkeztek a fejlesztő bázishoz, s így többek között megkezdtek az autóvilá-mosságai termékek élet-tartam-vizsgálatát.

Pártmunkások művelődése

Aki párttisztviséget tölt be, akit megválasztottak a párt valamely irányító testületébe, annak aligha okoz gondot, hogy mire is fordítsa szabad óráit. Mégis azt látjuk, hogy közülük igen sokan amúgyis kevesebb szabad idejükben iskolába, tanfolyamokra járnak, vagy a rendszeres önművelés útján gyarapítják műveltségüket. Bizonyos, hogy ez elsősorban személyi tulajdonságaikból, a világ iránti érdeklődésükből következik, de minden bizonnyal része van benne egy nagyon lényeges felismerésnek is. Nevezetesen annak, hogy ma megfelelő műveltség és az állandó művelődésre való készség nélkül nem lehet valaki jó pártmunkás, nem töltheti be igazán jól tisztviséget, funkcióját.

Milyen tapasztalatok alakították ki ezt a felismerést a pártaktivisták mind növekvő hányadában? Bizonyára nagy szerepe volt annak, hogy a Központi Bizottság 1974. márciusi közművelődési határozata óta mind gyakrabban kerülnek kulturális, művelődési témák a pártbizottságok és pártvezetőségek elé. Márpedig ezekben csak az tud érdemben állást foglalni, a közös döntés valóságos részesevé válni, aki legalábbis valamelyest „otthon van” ezekben a témákban. Jó úton haladunk affelé, hogy a közművelődés az ideológiai és politikai munka, általában véve a pártmunka szerves és egyenrangú részévé váljék. S ha ez így van, akkor a pártmunkásoknak is értenen kell vele foglalkoznia, s nem lehet csupán egy-egy vezetőségi tag „magánterülete”, „hitbizománya”.

Am van ennél átfogóbb oka is annak, hogy ma már a művelődést elengedhetetlen következményként fogalmazzuk meg az élet a pártmunkások számára. A fejlett szocialista társadalom építésének jelenlegi szakaszában ugyanis nem csupán a szó szűkebb értelmében vett kulturális kérdések eldöntése igényel bizonyos meghatározott műveltséget. A gazdasági, társadalmi, politikai témák is olyan jellegűvé váltak, hogy eldöntésükhöz nem nélkülözhető a tények és összefüggések átfogóbb ismerete. A gazdasági építés és a tudatformálás mindennapi feladatai, amelyekkel a párt-szervezeteknek, a pártmunkásoknak nap mint nap meg kell birkóznuk, nem oldhatók meg egy-egy csupasz „igen” vagy „nem” kimondásával. Tájékozottság, áttekinthetőség, a távolabbi összefüggések, az okok és következmények felmérése és felismerése szükséges a helyes állásfoglaláshoz — vagyis olyan dolgok, amiket csak a rendszeres és folyamatos művelődés adhat meg, alakíthat ki.

Helyesen látták meg korunknak ezt a követelményt az a pártbizottsági és pártvezetőségi tagok, pártbizalmiak és más aktivisták, akik tisztvisélőből is eredő kötelességüknek tekintik műveltségük gyarapítását. S helyesen érezték meg azok a párttagok és pártönkivüliek, akik igénylik a művelődést a mozgalmi vezetőktől, s elvárják, hogy ebben a tekintetben is mutassanak példát.

Amikor azonban előtérbe állítjuk ezt a követelményt, gondolni kell rá, hogy a sablonosság, a megítélésbeli sémák és a tennivalók „egy kaptafára húzása” ezen a területen rendkívül nagy károkat képesek okozni, lejárathatnak ész-szerű és szükséges törekvéseket is. Ezért feltétlenül figyelembe kell venni, hogy a szükséges és elvárható műveltség az eltérő helyeken, a különböző jellegű párt-szervezetekben más és más. Nyilvánvalóan nem ugyanolyan igényekkel kell fellelni mondjuk egy termelőszövetkezet és egy tanács-i intézmény párt-szervezetében. A vezetőségi tagok végzettségéről vagy tanulási formáiról készített járási, városi összegezés ezért önmagában aligha nyújt megbízható eligazítást: mindig az adott helyzethez, a pártmunka konkrét területéhez szükséges mérni az igényt és a feladatot.

Másrészt az is szem előtt tartandó, hogy ma a műveltséget nem úgy értelmezzük, mint régebben, a „humán” műveltséghezmeny uralma idején. A történelmi, irodalmi, művészeti dolgokban való jártasság mellé felsorakozott a közgazdasági, társadalmi, s nem kevésbé a természettudományos-műszaki kérdésekben való eligazodás képessége is. A korszerű műveltség fogalma sokoldalúbb, de épp emiatt még kevésbé várható el realisan egyfajta mindenoldalú tudás, a „mindenhez való hozzászólás” képessége. A szelektálás, a legszükségesebbek kiválogatása emiatt különösen fontos, s épp ezért nem árt, ha a párt-aktivisták megtervezik tanulásukat. Az ilyen irányú tervszerűség egyáltalán nem összeegyeztethetetlen a tervekbe nem foglalható állandó érdeklődéssel, az új ismeretek iránti „nyitottsággal”. Mert végső fokon ez az utóbbi a legfontosabb — ez adja a belső késztetést az ismeretek felhalmozódásáért, állandó lépéstartásra való, ami ma a pártmunkás egyik legjellemzőbb vonása kell hogy legyen!

Gyenes László

Kubikosok

Kistermetű, ötvenen felüli kubikos lapátolja serényen a nedves betonmasszát a vastalicskába — melynek csak a nyele készült fából — s nekifeszül, hogy odébb tolja, mint már annyiszor, 32—35 esztendő óta... Inas válla nagyot roppan, s már gördül a kubikostalicska a Tisza partján épülő szálló „le-pényépülete” felé.

Ott, az egyik földszinti helyiségben — amelyet hosszú pallóson végigdöcögve lehet megközelíteni — szakavatottan egyengeti a kiöntött masszát 8 centiméteres aljzattá a zömök brigádvezető, **Süli János**. Ötvennégy esztendő a deres hajú brigádéros. Pozsgás arcán kemény s mély ráncok; karja, keze-feje akár a többieké: eres-inas, mint a vízmosta, időszántotta fagyökér a közeli Tisza-parton...

A társak — a 25 esztendős a DÉLEP-nél dolgozó **Do-bó András**, aztán **Mihály János**, **Süli István**, **Gémes Ferenc**, **Róvó János** — is ötven esztendőn felüliek mind. S ebben a férfias, napi 30—40 köbmétert bedolgozó műveletben mégis maradéktalanul s lankadatlan kitartással vesznek részt.

Ugyanilyen lendülettel csipalgatták az aljzat betonozását a Kigyó utcai, a Marx téri, a gumigyári építkezéseken, kezük nyomát az MTA, s a JATE újszegedi intézményeinek aljzataiban, szerkezetében éppúgy őrzi az anyag, akár az olajosok lakásain, s az orvosegyetem épületén.

Van közöttük, aki Dunaújvárost is meglakta, s építette. Van, aki hajdan a Szeretfalva—Déda menti vasúti töltést kubikolta, a negyvenes években.

Keves beszédűek, hallgató-gok. Nehéz szóra bírni őket. Pedig volna miről szót váltani, hiszen két ízben is elnyerték az aranykorszak jelvényt a szocialista brigádok között. Egykori sztahano-vista okleveleiket is megőrizte a családi vitrin vagy fiók, odahaza, Sándorfalván.

Sándorfalván, ahonnan évtizedek óta járogatnak erre a kemény munkára, fél 5-kor kelnek, s este negyed 6-kor indulnak haza a Lechner-térről.

— Négy építkezést vezetek, számos brigáddal — jegyzi meg az atlétatermetű, fiatal építészvezető, **Darvas Tamás** —, de ha ki kellene emelni, mondjuk három brigádot, példaként, hát **Süli János** bácsiék biztosan a három között lennének. Ezen a kifejezetten kubikosmunkán túl, rájuk lehet bízni nyugodt lélekkel a szerkezeti beton-

munkákat is. Univerzális szerelésre képesek, rendkívül megbízhatóak!

Átlag 30—40 köbméternyi betont szoktak bedolgozni naponta, de ezekben a hajszás napokban 46—48 köbméter is kitelik tőlük.

Pallavicini ögrőf egykori cselédei, a sándorfalvi kubikosok ma emelt fővel járnak, megbecsült, élen haladó építők. Keresetük 3200—3300 forint havonta, plusz a túlórapénz, s a jutalmak.

Dér Endre

Vízisztító Paksnak

Készül: Salgótarjánban

Salgótarján is hozzájárul a paksi atomerőmű építéséhez. A Vegyipari Salgótarjáni gyárban gyakorlatilag befejezték az építkezés telítéséhez szükséges olajtűzelésű kazánház vízisztító-vízilágító berendezésének előállítását.

Salgótarjánban készül a paksi létesítmény végleges, óránként kétszázötven köbméter víz tisztítására, lágyítására alkalmas berendezése is. Gyártását 1976 januárjában kezdik meg, s 1977 első negyedében helyezik üzembe.



Somogyi Károlyné felvétele

Ha éppen kedve szottyan sétálni valakinek a Tisza partján a ködös, őszi esteken, hamarosan megcsodálhatja a fényárban úszó partfalat is. Képfunkción: daru segítségével szerelik az egyik kandelábert.

Huszonöt éves a Móra Kiadó

Jubilál a 25 éves Móra Ferenc Kiadó, amely ebben az évben 260 kötetet jelent meg mintegy 11 millió példányban, s ez több, mint 1938-ban, az utolsó békeé- ben kiadott összes magyar könyv száma. Ezt a sokatmondó adatot az ifjúság művelődésében, hazafias és internacionalista nevelésében jelentős szerepet betöltő könyvműhely hétfői, Fészek-klubbeli ünnepségén ismertették a jelenlévőkkel. Az

ünnepségen — amelyen megjelent **dr. Maróthy László**, a KISZ KB első titkára, és **Szűcs Istvánné**, a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára, — **Szilvássy György** igazgató üdvözölte a résztvevőket, közöttük **Gábor Vik-tort**, a kiadó főigazgatóság vezetőjét, valamint a magyar könyvkiadók képviselőit.

Az ünnepségen **Illés Lajos** főszerkesztő előadásában áttekintette a kiadó negyedszázados történetét.

Halászlati kombinát

Az ország egyik legnagyobb halászlati kombinátját alakítja ki a Középtiszai Állami Gazdaság. A nagyüzem több mint 800 hektáros tógazdasága már az idén 67 ezer vagon halat produkált. Készen van a leendő kombinát korszerű mesterséges ivadéknvelőjének első részlege is. Ez az idén 2 millió egynyaras, és több mint egymillió két-nyaras ivadékok bocsátását ki-